

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 11. februārī
(OR. en)

6080/22

AGRI 44
AGRIORG 10
AGRIFIN 9

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Īpašā lauksaimniecības komiteja / Padome
Temats:	Jaunākie dati par lauksaimniecības tirgus stāvokli

Lai sniegtu pamatinformāciju diskusijām Padomes 2022. gada 21. februāra sanāksmē, pielikumā pievienoti jaunākie dati par lauksaimniecības tirgus stāvokli.

Lauksaimniecības tirgus stāvoklis

1. Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomes pēdējās trijās sesijās delegācijas vērta uzmanību uz to, ka pieaugošās resursu izmaksas negatīvi ietekmē lauksaimnieku peļņu gan dzīvnieku (barības izmaksas, enerģija u. c.), gan kultūraugu (mēslošanas līdzekļi, enerģija u. c.) nozarē, un uzsvēra, ka ir jāturpina cieši uzraudzīt situāciju, jo īpaši attiecībā uz **lauksaimniecības resursu izmaksām un stāvokli cūkgaļas nozarē**. Šajā nolūkā turpmāk ir apkopoti jaunākie dati par šiem diviem jautājumiem, un vienkāršības labad tie ir arī atspoguļoti pielikuma tabulās un diagrammās ¹. Ir iekļauts arī īss apraksts par stāvokli abās pārējās nozarēs, kurām pašlaik jāpievērš uzmanība, t. i., **labības un augļu un dārzeņu** nozarē.
2. Attiecībā uz **enerģijas izmaksām** – šķiet, ka tās joprojām rada nopietnas bažas. Tādu energoproduktu kā jēlnafta un dabasgāze vidējās cenas pasaulē 2022. gada janvārī joprojām bija ļoti augstas.
3. Salīdzinājumā ar 2020. gada pēdējo ceturksni, kad naftas cenas bija diezgan zemas, jēlnaftas izmaksas bija par vairāk nekā 90 % augstākas, un, būtiskākais, salīdzinājumā ar 2021. gada decembri bija vērojams turpmāks pieaugums par aptuveni 15 %, sasniedzot līmeni, kāds nav sasniegts kopš 2014. gada.
4. Arī 2022. gada sākumā dabasgāzes izmaksas joprojām bija ļoti augstas. Eiropas cenas salīdzinājumā ar 2020. gada pēdējo ceturksni bija par 379 % augstākas, kas ir četras reizes lielāks pieaugums par jēlnaftas cenu pieaugumu. Tomēr ir svarīgi atzīmēt, ka 2022. gada janvārī cenas samazinājās par 26 % salīdzinājumā ar iepriekšējā mēneša cenām, kad tās bija sasniegušas augstāko līmeni, proti, par 544 % augstākas nekā vidējais rādītājs 2020. gada pēdējā ceturksnī. Vēl nav zināms, vai šis samazinājums turpināsies vai stabilizēsies, ņemot vērā neskaidrības saistībā ar piedāvājuma un pieprasījuma tendencēm.

¹ Sagatavotas, izmantojot datus no Pasaules Bankas preču cenu datu sērijām attiecībā uz enerģiju un mēslošanas līdzekļiem un informāciju, kas iekļauta Eiropas Komisijas iknedēļas infopanelī attiecībā uz cūkgaļas nozari.

5. Attiecībā uz **mēslošanas līdzekļu izmaksām** situāciju raksturo arī globālais cenu pieaugums. Salīdzinājumā ar 2020. gada pēdējo ceturksni lielākās daļas mēslošanas līdzekļu cenas 2022. gada janvārī joprojām bija ievērojami augstākas. Proti, karbamīda – cieta slāpekļa mēslojuma, kurā būtiska izejviela ir gāze, – cenas bija par 245 % augstākas nekā 2020. gada pēdējā ceturksnī. Fosfātieža cenas palielinājās par 111 %.
6. Tomēr ir iepriecinoši, ka mēslošanas līdzekļu cenas salīdzinājumā ar 2021. gada decembri ir nedaudz samazinājušās. Pievienotajā tabulā sniegtie dati liecina, ka augstākais punkts, iespējams, ir sasniegts 2021. gada beigās, bet to vēl rādīs laiks.
7. Attiecībā uz stāvokli **cūkgaļas nozarē** jaunākā informācija ir apkopota divās diagrammās un tabulā pielikumā. Attiecībā uz ES cūku liemeņu cenām ir notikušas tikai sīkas izmaiņas abos virzienos pēc 2021. gada decembra vidū novērotā nelielā pieauguma. Skaidra tendence nav novērojama. Ražotāju peļņa visā Eiropā turpināja samazināties. Sivēnu cenas nedaudz pieauga atbilstoši sezonālajai tendencei, bet joprojām ir par 13–14 % zemākas nekā pirms gada. Tirdzniecības balance ir pozitīva ar ļoti lielu eksporta apjomu, bet pieauguma tendence ir apstājusies.
8. Attiecībā uz citiem dzīvnieku izcelsmes produktiem situācija ir daudz labāka, un cenas ir rekordaugstas. Draudus rada izejvielu izmaksu palielināšanās, kas krasi samazina peļņu.
9. Attiecībā uz **situāciju labības tirgū** – lai gan kviešu ražošana pasaulē 2021./22. gadā ir sasniegusi rekordaugstu līmeni (+ 0,1 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu), piedāvājums ir diezgan ierobežots, jo īpaši augstas kvalitātes kviešiem. Cenu svārstības ir diezgan būtiskas, savukārt pieprasījums pasaulē ir spēcīgs. Kviešu eksporta standartcenas ir par aptuveni 10–20 % augstākas nekā pirms gada, tomēr pēdējā laikā tās nedaudz samazinājās ES un Melnās jūras reģionā. Kukurūzas produkcija arī tiek lēsta rekordaugstā līmenī (+ 7,3 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu), un tiek uzskatīts, ka piedāvājuma apjoms ir lielāks nekā kviešiem. Tomēr Dienvidamerikā raža tiks novākta tikai pēc dažiem mēnešiem, un tur karsti un sausi augšanas apstākļi ir samazinājuši ražas izredzes. Pasliktinoties prognozēm Argentīnā un Brazīlijā, kukurūzas cenas pagājušajā mēnesī paaugstinājās par aptuveni 5–7 %. Nelabvēlīgi augšanas apstākļi Dienvidamerikā rada bažas par sojas pupu audzēšanu. Nesen nozīmīgākie prognozētāji krasi pazemināja prognozes (-0,7 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu), un saskaņā ar tām Argentīnā, Brazīlijā un Paragvajā tiek gaidīta mazāka raža. Cenas turpināja pieaugt, un tagad tās ir par aptuveni 15–20 % augstākas nekā iepriekšējā gadā.

10. **Augļu un dārzeņu nozarē**, ņemot vērā to, ka šogad ES ābolu raža ir salīdzinoši liela, ir zināmas bažas par nesenā Baltkrievijas aizlieguma ietekmi. Oficiāla tirdzniecības statistika par 2022. gada janvāri vēl nav pieejama, bet pirmās norādes par galveno identificēto produktu eksporta apjomu uz Baltkrieviju ir šādas – aplēstais kopējais apjoms attiecībā uz āboliem ir 1000 tonnas 2022. gada janvārī (salīdzinājumā ar 15 000 tonnām 2021. gada janvārī) un attiecībā uz bumbieriem – 8000 tonnas (salīdzinājumā ar 14 000 tonnām 2021. gada janvārī). Attiecībā uz āboliem pirmie Polijas ābolu nozares sniegtie dati par janvāra mēnesi neuzrāda nekādu eksportu uz Baltkrieviju, eksportam daļēji pārvirzoties uz Ēģipti un kopējam eksportam kopumā samazinoties par 7000 tonnām. Ābolu cenas Polijā janvārī nedaudz uzlabojās (32 euro centi par kilogramu, kas ir 4 % vairāk par 5 gadu vidējo rādītāju), bet tirgus situācija ir nestabila, ņemot vērā lielos ābolu krājumus Polijā, augstās enerģijas cenas un cenu vēsturi, ko raksturo salīdzinoši liels svārstīgums.
-

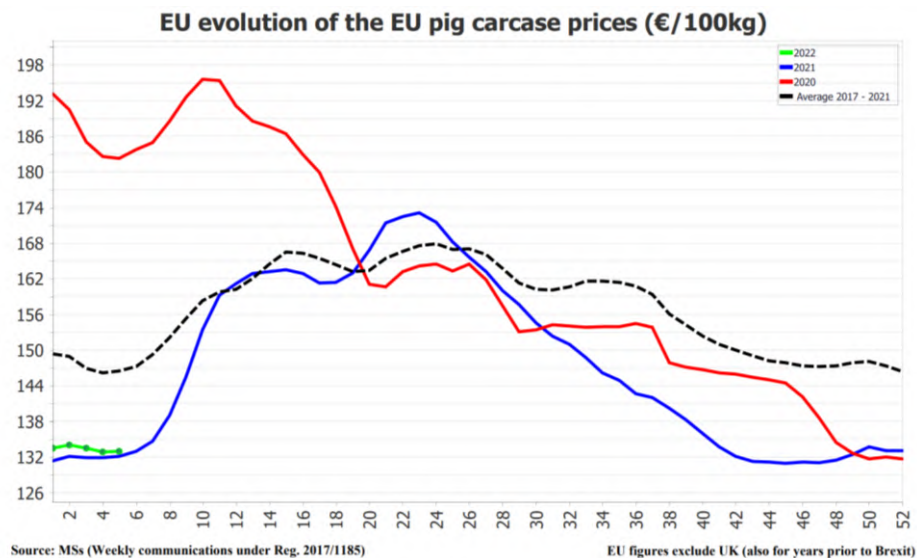
PIELIKUMA PIELIKUMS

ENERĢIJAS UN MĒSLOŠANAS LĪDZEKĻU RESURSU GLOBĀLĀS CENAS 2022. GADA JANVĀRĪ					
Prece	Vidēji 2020. gada 4. ceturksnī	Vidēji 2021. gada DECEMBRĪ	Vidēji 2022. gada JANVĀRĪ	Izmaiņas 2022. g. JANV. sal. ar 2020. g. 4.CET.	Izmaiņas 2022. g. JANV. sal. ar 2021. g. DEC.
ENERĢIJA					
Jēlnafts, Brent (USD/bbl)	44,5	74,3	85,5	92,1%	15,1%
Dabaszāze, Eiropa (USD/mmbtu)	5,9	38,0	28,3	379,0%	-25,6%
Dabaszāze, ASV (USD/mmbtu)	2,5	3,7	4,3	76,0%	17,0%
MĒSLOŠANAS LĪDZEKĻI					
Fosfātiezis (USD/mt)	81,9	176,7	173,1	111,4%	-2,0%
Diamonija fosfāts (USD/mt)	368,4	745,0	699,4	89,8%	-6,1%
Kālija hlorīds (USD/mt)	202,5	221,0	221,0	9,1%	0,0%
Trīskāršais superfosfāts (USD/mt)	300,8	687,7	676,3	124,8%	-1,7%
Karbamīds (USD/mt)	245,0	890,0	846,3	245,4%	-4,9%

Iepriekš minētā tabula tika sagatavota, izmantojot Pasaules Bankas februāra preču cenu datu sērijas.

Cenu stāvoklis cūkgālas nozarē 2022. gada 4. un 5. nedēļā								
Produkta grupa	2022. gada 4. nedēļa				2022. gada 5. nedēļa			
	%Izmaiņas kopš				%Izmaiņas kopš			
	ES cenas*	iepr. nedēļas	iepr. mēneša	iepr. gada	ES cenas	iepr. nedēļas	iepr. mēneša	iepr. gada
Vidēji (S-E)	132.9	-0.5%	-0.2%	+0.7%	133.0	+0.1%	-0.3%	+0.7%
S klase	134.1	-0.3%	+0.2%	+0.2%	134.5	+0.3%	+0.3%	+0.4%
E klase	130.4	-0.9%	-0.9%	+1.9%	130.0	-0.3%	-1.7%	+1.2%
Sivēns	35.5	+0.8%	+5.0%	-12.8%	35.8	+0.8%	+4.6%	-14.3%
* EUR/100 KG KARKASA SVARS; EUR/SIVĒNS GABALĀ								
Avots: Dalībvalstis (Iknedēļas paziņojumi saskaņā ar Reg. 2017/1185)								

ES cūku liemeņu cenu attīstība Eiropas Savienībā (€/100 kg)

ES sivēnu vidējo cenu attīstība Eiropas Savienībā (€/gabalā)

